

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Humanitar Kolleci

Təsdiq edirəm:
Tədris işləri üzrə direktor müavini:
_____Əyyubova İ.H

“   ” Fevral 2020-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: Musiqi nəzəriyyəsi

Şöbə: "Musiqi və Təsviri incəsənət"

FBK: "Musiqi nəzəriyyəsi" və "xor dirijorluğu"

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Solfecio

Proqram: 16.04.2013-cü il tarixli 07 sayılı protokola əsasən Lənkəran Dövlət Humanitar kollecin Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu fənn biləşmə komissiyasında müzakirə edilmiş və bəyənilmişdir.

Kurs: III

Kodu: İPF-BO3

Tədris ili: (2019-2020-ci tədris ili) semester:VI(yaz)

Tədris yükü: cəmi 30 saat

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 2

Auditoriya N: 19

Saat : I gün 10¹⁵ – 11⁵⁰

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı: Abbasova Günay Natiq qızı

FBK –nın ünvanı: Lənkəran ş.,P.Təhməzov küç-si.Bina-3

Məsləhət günləri və saati: V gün saat 10¹⁵

E-mail ünvanı: gunayabbasova@g.mail

III.Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1.A.L.Ostrovski."Solfecio" Moskva 1976

2.N.Laduxin.1000 imla nümunələri" Moskva 1976

3.İ.Sposobin."İki və üçsəslə solfecio" Moskva 1977

4.N.Bağirov"İmla"

IV.Fənnin təsviri və məqsədi:

" Solfecio"kursunun məqsədi tələbələrə musiqi kollecinə bitirdikdən sonra musiqi məktəbində müstəqil müəllim işləyərkən musiqi əsərlərini üzdən dərhal oxumaq,musiqi ifadəliyinin forma və vəsaitlərini peşəkar tövsiyyədə ayırd etmək bacarığını aşılamaq üçün onların professional musiqi eşitmə qabiliyyəti və ümumi musiqi mədəniyyətini inkişaf etdirməkdir.Kursun tədrisi üçün tədris ilinin V semestrində 60 saat məşğələ nəzərdə tutulur.

V.Davamiyyətə verilən tələblər:

Dərsə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 10 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində tam üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 10 bal verilir; semestr ərzində fənnin tədrisinə ayrılan saatların hər buraxılan 10%-nə 1 bal çıxılır; Bütün fənlər üzrə semestr ərzində buraxılmış dərs saatlarının ümumi sayı normativ sənədlərdə müəyyən olunmuş həddən yuxarı (25 %-dən çox) olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahan sessiyasına buraxılmır və onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır və sonradan onun haqqında müvafiq qərar qəbul edilir.

VI. Qiymətləndirmə:

Tələbələrinin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar –laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə(məşğələ), 10 bal dərslərə davamiyyətinə görə, 20 bal kollokviumlara görə.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal-tələbə keçmiş materialı dərindən tam başa düşür,cavabı dəqiq və hər tərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçmiş materialı tam başa düşür,cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilir.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal-tələbə keçmiş materialı başa düşür,lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir.
- 6 bal-tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var,mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal-tələbənin cavabı qismən doğrudur,lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal-tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal-tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal-suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə(imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

- 91-100 bal-əla(A)
- 81- 90 bal-çox yaxşı(B)
- 71- 80 bal- yaxşı(C)
- 61- 70 bal-kafi(D)
- 51- 60 bal-qənaətbəxş(E)
- 51- baldan aşağı- qeyri-kafi(F)

VII. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Kollecın daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbiq görülcək.

VIII. Təqvim planı:

	Keçirilən mühazirə, seminar, məşğələ, laboratoriya və sərbəst mövzuların məzmunu	Saat (məşğələ)	Tarix
1	Mövzu №1. Kmaj ^{b5} Plan: 1.Qamma,lad. 2.İnterval 3.Akkord 4.Solfecio №-ləri Mənbə: [1-5]	2	
2	Mövzu №2. Beşhecalı taktın dirijorluğu Plan: 1.Qamma,lad. 2.İnterval 3.Akkord 4.Solfecio №-ləri Mənbə: [1-5]	4	
3	Mövzu №3. Bütün artırılmış intervalların həlli ilə oxunuşu. Plan: 1.Qamma,lad. 2.İnterval 3.Akkord 4.Solfecio №-ləri Mənbə: [1-5]	4	
4	Mövzu №4. Birinci və ikinci dərəcəli qohum tonallıqların yönəlmənin oxunuşu. Plan: 1.Qamma,lad. 2.İnterval 3.Akkord 4.Solfecio №-ləri	4	

	Mənbə: [1-5]		
5	Mövzu №5. Rast ladinin oxunuşu. Plan: 1.Qamma,lad. 2.İnterval 3.Akkord 4.Solfecio №-ləri Mənbə: [1-5]	4	
6	Mövzu №6. Major ladinin sekstalarla ikisəsli oxunuşu. Plan: 1.Qamma,lad. 2.İnterval 3.Akkord 4.Solfecio №-ləri Mənbə: [1-5]	4	
7	Mövzu №7 . Melodiyanın kiçik sekundalarla yuxarı və aşağı tonal sekvensiyalarla oxunuşu. Plan: 1.Qamma,lad. 2.İnterval 3.Akkord 4.Solfecio №-ləri Mənbə: [1-5]	2	
8	Mövzu №8. Kmaj ₇ ^{#5} oxunuşu. Plan: 1.Qamma,lad. 2.İnterval 3.Akkord 4.Solfecio №-ləri Mənbə: [1-5]	4	
9	Mövzu №9. Qohum tonallara yönəlməsi olan birsəsli imla. Plan: 1.Qamma,lad. 2.İnterval 3.Akkord 4.Solfecio №-ləri Mənbə: [1-5]	2	
	Cəmi:	30	

IX. Fənn üzrə sərbəst işlərin adları:

1	Mürəkkəb intervallar
2	II pillə septakkordu və həlli
3	Transpozisiya
4	Sinkopa
5	Müxtəlif septakkordlar
6	Modulyasiya

X.İmtahan sualları:

I. Qammaların I-ci dərəcəli qohum tonallıqlarını yazmaq.

G-dur, D-dur; h-moll, e-moll; e-moll, G-dur; B-dur, g-moll; G-dur,e-moll; d-moll, F-dur; D-dur, G-dur; G-dur, C-dur; g-moll, d-moll; Es-dur, B-dur;

II. Ardıcılığını qurmaq:

1. B- dur T-D43-T6-S-II65-DD65-DDVII43-K-D7-T II
2. D-dur T-D43-T6-S-T-II2^{b1}-DD2-D65-D65^{b5}-T II
3. g-moll t-s6-əksII43^{#3}- DD43-K64-D⁶-D7⁶-D7- t II
4. G-dur T-D6-D65-T-S6-əksII43- DD43-K64-D7^{b5}-T II
5. d-moll t-D43-t6-s-II7-II7^{b1}-D43^{b5}-t-s64-t II
6. A-dur T-D43-T6-S6-II2-DD2-D65-D65^{b5}-T II
7. c-moll: t-D43-t6-əksII7-DD7- K64-D7⁶-D7-t II
- 8.e-moll t₆-S-əskII7- t₆-əksII65-K64-D7-D7^{b5}-VI II
- 9.Es-dur T-D43-T6-S-II7-DD7-D43^{b5}-T-S₆₄-T II
- 10.As -dur T-D6-D65-T-S6-əksII43- DD43-K64-D7^{b5}-T II

III. Akkordu T-ya çatdıraraq qurmaq:

- 16.As -dur DD7 ; 17. g-moll DDVI I7; 18.B-dur DD7^{b5}; 19. g-moll D7⁶; 20.E-dur VII7;**
21.d-moll D D7^{b5}; 22.G -dur DD7^{b5}; 23.fis-moll DDVII7; 24.F -dur D7⁶; 25. h-moll II7;
26.F-dur DD7;

IV. Harmonizə etmək

V. Melodiyanı transpazisiya etmək:

I Kollokvium sualları

Qammaların I dərəcəli qohum tonallıqlarını yazmaq.

- 1.G-dur, D-dur;
2. h-moll, e-moll;
- 3.e-moll, G-dur;
- 4.Ardıcılığı qurmaq B- dur T-D₄₃-T₆-S-II₆₅-DD₆₅-DDVII₄₃-K-D₇-T II
- 5..Ardıcılığı qurmaq D-dur T-D₄₃-T₆-S-T-II₂^{b1}-DD₂-D₆₅-D₆₅^{b5}-T II
- 6.Ardıcılığı qurmaq g-moll t-s₆-əksII₄₃^{#3}- DD₄₃-K₆₄-D⁶ -D⁶-D₇- t II
7. Ardıcılığı qurmaq G-dur T-D₆-D₆₅-T-S₆-əksII₄₃- DD₄₃-K₆₄-D₇^{b5}-T II
8. Akkordu T-ya çatdırmaq As -dur DD₇ ;
9. Akkordu T-ya çatdırmaq g-moll DDVI I₇;
10. Akkordu T-ya çatdırmaq B-dur DD₇^{b5} ;
- 11.Akkordu T-ya çatdırmaq g-moll D₇⁶;

Transpozisiya etmək

II Kollokvium sualları

Qammaların I dərəcəli qohum tonallıqlarını yazmaq.

- 1.D-dur, G-dur;
- 2.G-dur, C-dur;
- 3.g-moll, d-moll;
4. Ardıcılığı qurmaq c-moll: t-D₄₃-t₆-əksII₇-DD₇- K₆₄-D₇⁶-D₇-t II
5. Ardıcılığı qurmaq e-moll t₆-S-əskII₇- t₆-əksII₆₅-K₆₄-D₇-D₇^{b5}-VI II
6. Ardıcılığı qurmaq Es-dur T-D₄₃-T₆-S-II₇-DD₇-D₄₃^{b5}-T-S₆₄-T II
7. Ardıcılığı qurmaq As -dur T-D₆-D₆₅-T-S₆-əksII₄₃- DD₄₃-K₆₄-D₇^{b5}-T II
8. Akkordu T-ya çatdırmaq d-moll D D₇^{b5};
9. Akkordu T-ya çatdırmaq G -dur DD₇^{b5} ;
10. Akkordu T-ya çatdırmaq fis-moll DDVII₇;
11. Akkordu T-ya çatdırmaq F -dur D₇⁶;

Transpozisiya etmək

XI.Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənnin tədrisinin sonuna qədər Solfecio kursundan müəyyən biliklərə malik olmalı, o cümlədən fənn haqqında fikirlərini əsaslandırmağı bacarmalıdırlar. Solfecio fənnin tədrisi zamanı qoyulan tələblər aşağıdakı kimidir:

- Eşitməklə təyin etmək.
- Musiqi parçalarından imla yazmaq.
- Akkord ardıcılıqlarının oxunması.
- Ayrı-ayrı akkordların T-ya çatdırılaraq oxunması.
- Sekvensiyaların oxunması.
- Ümumi musiqi mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi.
- Solfecio nömrələrinin oxunması

“Solfecio” fənninin sillabusu “Musiqi nəzəriyyəsi” ixtisasının tədris planı və Solfecio fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Musiqi nəzəriyyəsi və xor dirijorluğu”FBK-da müzakirə edilərək bəyənilmişdir (06 fevral 2020-ci il protokol № 5)

Fənn müəllimi:

Abbasova G.N

FBK sədri:

Əliyeva Z.T.